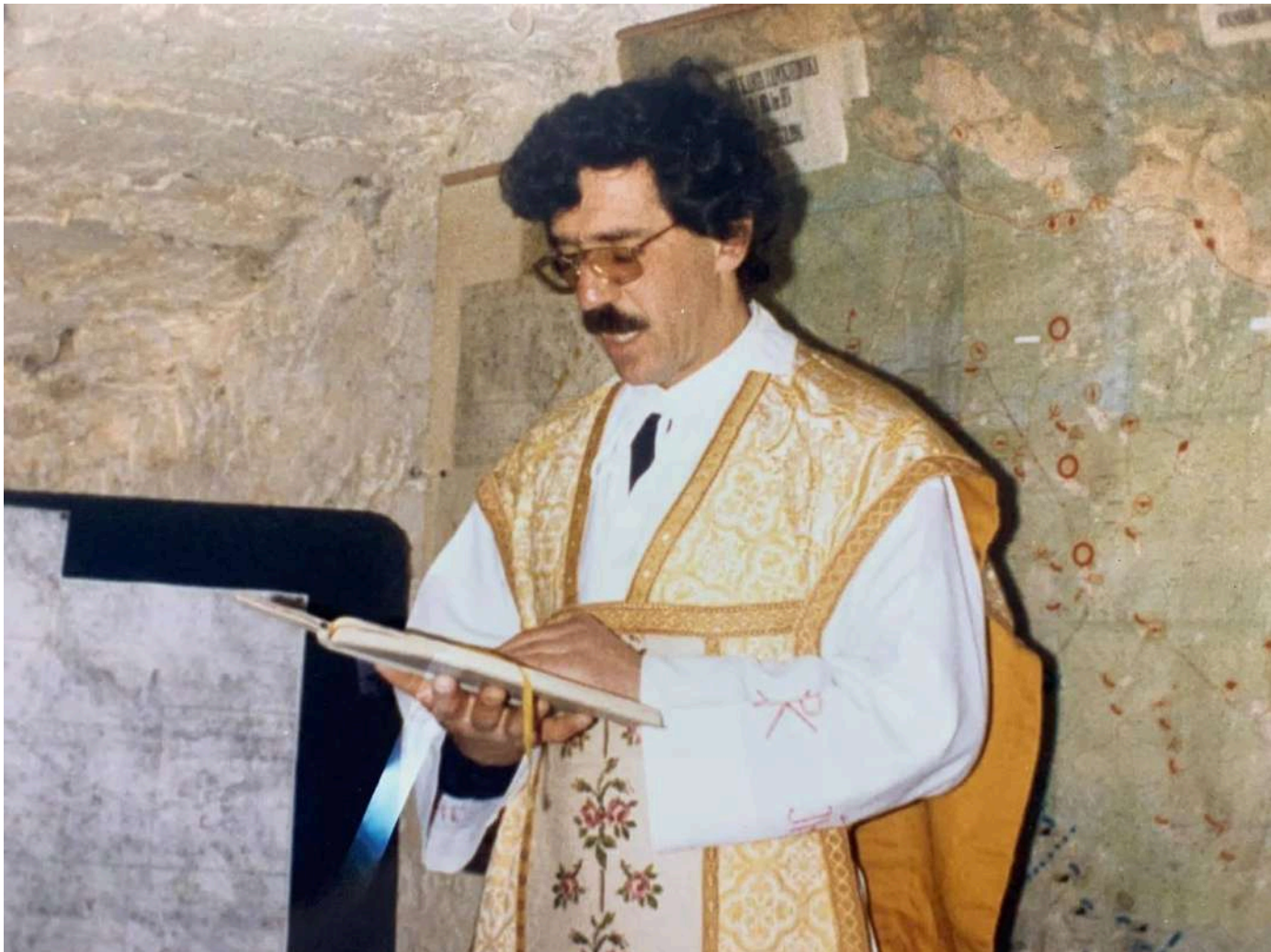

Sanjao je slobodnu Hrvatsku, htio u Legiju stranaca pa kao svećenik otišao na prvu crtu – don Miljenko Babaić

OBJAVLJENO 4. LISTOPADA 2024. OD BORNA MARINIĆ
DATUM DOGAĐAJA: 1991. - 1995.

Htio sam te '91. ići braniti Vukovar, rečenica je koju često čujem od hrvatskih branitelja. Neki od njih zaista su se dokopali Vukovara, neki su zapeli u Vinkovcima, a nekima je „Vukovar došao na njihov kućni prag“. Među onima u kojima se rodila plemenita želja da pomognu obranu najrazorenijeg i najnapadanijeg hrvatskog grada u Domovinskom ratu bio je i katolički svećenik **don Miljenko Babaić**. Na koncu do Vukovara nije stigao, ali je **kao dragovoljac** u obranu Hrvatske stupio na otoku Mljetu gdje je 1991. obnašao službu **župnika u župi svetog Antuna u Maranovićima**, a 1992. ratni je put nastavio u **163. dubrovačkoj brigadi** sve dok se nije demobilizirao nakon operacije „Oluja“ i konačnog oslobođenja Hrvatske.

Slobodnu Hrvatsku don Miljenko sanjao je od malih nogu. Za vrijeme služenja vojnog roka u JNA došao je u ozbiljne probleme zbog svojih političkih stavova te je nakon godinu dana služenja vojnog roka **osuđen na 18 mjeseci zatvora**, a čak 6 ih je proveo u samici i izolaciji. U optužnici je, pored ostalog, stajalo kako je rekao da bi **radije u hrvatskoj državi jeo rižu nego najbolje meso u Jugoslaviji**.

Prohrvatske demonstracije na Bodenskom jezeru u Njemačkoj 1980-ih (don Miljenko prvi s lijeva)

U vojnom, pa civilnom zatvoru u Nišu izdržao je kaznu nakon koje je vraćen na služenje vojnog roka u srpski gradić Vršac gdje mu je tijekom dva mjeseca psihički bilo gore nego u zatvoru. Kako je, kada je osuđen, **napustio splitsku bogosloviju** jer su joj prijetili zatvaranjem, nakon izlaska iz JNA otišao je u Njemačku. Ondje je vježbao kako bi u datom momentu bio fizički spreman za borbu za slobodnu Hrvatsku. S tim ciljem **razmišljao je poći i u Legiju stranaca** no strogu selekciju nije prošao, kako zbog vida, tako i zbog moralnih pitanja. Na koncu vođen jakim svećeničkim pozivom završio je **teologiju na katoličkom sveučilištu Eichstätt** u Bavarskoj te je na blagdan svetog Petra i Pavla 1987. zaređen za svećenika u dubrovačkoj katedrali. U to vrijeme shvatio je da se Jugoslaviji zaista bliži kraj.

*S prvim ekonomskim krizama koje su stigle u drugoj polovici 1980-ih shvatio sam da **komunizam ide u krizu** koja će ga sigurno srušiti. Pitanje je samo bilo hoće li se u tom padu komunizma otvoriti prostor za stvaranje hrvatske države. Dakle moja grupa prijatelja i ja bili smo uvjereni u propast Jugoslavije.*

Proslava ustoličenja nove, demokratski izabrane, vlasti na otoku Mljetu 30. svibnja 1990. godine

Kada su 1990. zapuhali „novi vjetrovi“ demokracije don Miljenko se odmah u njih uključio pripremajući se za prve višestranačke izbore. Na Mljetu gdje je službovao, **sudjelovao je u osnivanju Hrvatske demokratske zajednice**, a organizirao je i više tribina kojima je narodu htio osvijestiti važnost sudbonosnog trenutka.

*Bio sam i moderator i govornik na tim tribinama, a na njih smo zvali sve, pa i kandidate iz Saveza komunista. U to sam se vrijeme, gledajući kako u miru pada komunizam u Njemačkoj, nadao da bismo Hrvatsku mogli dobiti bez rata. Ipak **prevario sam se i duboko razočarao** u Ameriku i Europu za koje sam mislio da jednim potezom pera mogu spriječiti ili zaustaviti rat.*

Svećenik u uniformi s kalašnjikovom u rukama čudio je mnoge no to je bio dio don Miljenkovog identiteta

Kao član kriznog stožera, ali i **hrvatski vojnik don Miljenko** je bio uključen u niz aktivnosti s ciljem zaštite ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske. Njegova župa Maranovići, na istočnom dijelu otoka, imala je **vojarnu JNA** na samom njezinom rubu kraj mjesta Saplunara gdje je danas smještena Hrvatska vojska. Prisustvo agresorske vojske znatno je otežavalo sigurnosno stanje, kao i blokada otoka.

*Ja sam, kad je krenulo naoružavanje, dragovoljno pristupio Zboru narodne garde kako se tada zvala Hrvatska vojska. Moji prijatelji iz kriznog stožera i ja išli smo po kućama i **skupljali lovačke puške** kako bi se imali čime braniti u slučaju ugroze. Moj biskup u Dubrovniku, **Želimir Puljić**, negdje tri mjeseca nije niti znao da sam u vojsci jer nismo imali veze. Kada sam mu to obznanio začudio se, ali mi je dao pristanak da **na teritoriju Dubrovačke biskupije mogu obnašati i vojničku službu**. Ako bi htio ići na front negdje drugdje on je rekao kako bi me morao razriješiti službe te smo se dogovorili da ću ostati na području biskupije. U mojoj župnoj kući je za taj dio Mljeta bio centar za uzbunjivanje i znalo se dogoditi da usred mise moram prekinuti misno slavlje. Tako je bilo recimo i za Uskrsnu noć 1992. kada je **usred mise krenula uzbuna**. Pozdravio sam ljude i s onima koji su bili u vojsci krenuo u rovove. Kada bi držao misu u selu Korita koje je bilo najbliže vojarni **na misu sam obavezno išao s puškom** koja bi za vrijeme mise bila u sakristiji odnosno meni pri ruci ako baš tada oni krenu u napad. Neki su mi to zamjerili, ali takvo je bilo vrijeme i takav je bio moj stav.*

OFICIR JNA, ŽIVAN PEŠIĆ, ZAPOVJEDNIK VOJARNE NA MLJETU DON MILJENKOVIM ŽUPLJANIMA UPUTIO JE “SAOPĆENJE” (početak listopada 1991.)

Miljenko Babaić
Glavni Ured
50224 Maranovići
Hrvatska

Zastavniku Pešić Živanu
Komandiru Vojarne -Gruj-
Saplunara

Cijenjeni Gospodine Pešić,

U rukama mi je "Saopćenje mještanima Korita, Saplunara i sastavu MUP u Koritima" koje ste Vi potpisali, nažalost bez datuma i mjesta odakle je pismo odeslano. Vaše pismo sam pročitao sa dužnom pažnjom, pa se nadam da ćete i Vi ovo saopće koje pišem sa željom da prestane teći krv ovom zemljom Hrvatskom, ali prije svega sa željom da Vi ne budete onaj koji će proljevati krv neudžnog hrvatskog naroda u njegovoj vlastitoj domovini, kao što danomice čine neki zločinci pod svijedom potkroakom. Završili ste školu pa ne vjerujem da ne razumijete što se u Hrvatskoj događa. Isto tako vjerujem da u Vama ima čovječstva i da nebi možete dozvoliti bilo koji krvavi čin protiv čovjeka i naroda, niti ćete se prikloniti takvim činima.

U što su se uvjerili promatrači KZ-a najbolje je vidljivo u Dubrovniku gdje su spaljivali glave i pitali se, tko je to mogao divljački nasumice pucati po gradu i narodu bez ikakve povoda. Da tragedija bude veća, dva dana prije toga razgovarali su u Boki Kotorskoj sa pretpostavljenima JNA koji su ih uvjeravali da ne šale provoditi nikakve akcije protiv Dubrovnika i njegovih stanovnika. Nijeko su ih uvjerili.

Za Vašu informaciju, u Republici Hrvatskoj nije niti jedna partija na vlasti. Valjda ste toliko obaviješteni, budući da trenutno živate u R. Hrvatskoj, da su u Hrvatskoj provedeni slobodni višestranački izbori, dakle u Hrvatskoj imamo stranke, i da je Vlada Republike Hrvatske nastavljena od više stranaka. Trebali bi vam biti poznati i rezultati Referenduma u RH. U Hrvatskoj je Vlada koju su slobodno izabrali svi građani. Isto tako, Vlada RH donosi zakone koji su prvotni u RH. Tako u RH važe zakoni i propisi RH a ne Jugoslavija, kako Vi pišete, jer Jugoslavija više ne postoji. Posebno ne postoji ona za koju Vi prizivate šite, a i sama JNA je davijela uredbu kojom se u vojarnama oklanjaju slike i obilježja šita. To zato, jer JNA ne želi mir i slobodu nego se odriče svega da bi mogli izvoditi svoj krvavi ples po Sloveniji, sada po Hrvatskoj a tko zna kuda bi sve kada bi mogli. Ta JNA, koja se zaklinjala u narod i koja je i hrvatski narod finansirao, postala je okupatorska vojska u Hrvatskoj. Zločinci i krvoločno ruži i ubija najviše civilno stanovništvo. "Ali kuće i ubija djecu i starce. Sada i kasnije bombe po gradovima i kulturnim spomenicima. Blokira sve luke u Hrvatskoj da bi siromasne ljude po otocima ostavila bez hrane. Takva zločina protiv naroda nisu poznata u svijetskoj povijesti. To sve čini JNA kojoj i Vi još uvijek služite. Poznate vam je da je preko pet stotina članika JNA nepustila njene redove jer nisu mogli sudjelovati u zločinovima i genocidu koje generali provode nad neudžnim narodom. Zar Vaša ljudskost i savjest mogu opravdati ove navedene zločine ? Zar možete opravdati ired svojom savješću paljenje Kijeva i Čelija ? Zar možete uživati u dišu svjetske kulturne baštine Dubrovnik, kojeg dobro poznajete ? Ako u Vama ima ljudskosti kako se možete zagati paljenju i ubijanju u Dubrovniku ? Kako ? Zašto ? Zar istinu uživate u paljevini i krvi mirnih dubrovčana, od kojih su mnogi Mlještani ?!

- 2 -

Zar bi ste i Vi, Gospodine Zastavniče, to isto činili na Mljetu, Dubrovniku bilo gdje ? Znači ste Vi takvo nešto naredjivali ? Kako bi ste poslali toga svojih hrvatskih rukom mogli staviti krst u usta ? Zar bi ste tada svojom krvavom rukom mogli pogladiti svoje dijete po glavi? Zar bi ste mogli tako krvavim očima pogledati u oči svoje djece ? Zar djeca i žene u Hrvatskoj nisu toliko vrijedni koliko Vaši kod kuće ? Zar bi ste ih Vi ubijali i krali, kao što danas bezumni čine diljem naše Hrvatske ? Da Vam netko ubija djecu na kućnom pragu da li vi bi ste ih branili, Gospodine Zastavniče ? Zlonalite na svoju djecu i žene ! Možete li ih zamisliti ubijene ? Želite li to ? A to se upravo svaki dan čini po Hrvatskoj. To čini, kolje i ubija JNA - čiju uniformu još uvijek nosite - i razni rezervisti. To čini Vaša JNA. A Hrvatska se brani u Dubrovniku, Vukovaru... a ne u HŠu, Zagrebu. Hrvatska je organizirala svoju vojsku da bi se zaštitila od ovih zločina koje provode Generali. To je sva istina. Tu nema politike. Politika je nešto drugo. Hrvatska je nepodnuta i ubija se njeno neudžno stanovništvo, nažalost ubija jugoslavensku vojsku koja se zaklela da će braniti narod. Šamota! Zločinci koji se ničim neće moći oprati. To morate znati. Ali nebojte se. Narod se brani, ali će se i obraniti. Možete da nemate šanse. Zar mislite da možete pobijediti narod? Koliko ste vojeli i popili u Koritima. Kodite sedju narod pa su recite što mislite, a i narod će Vama. Stavili ste mine da bi ste kao u logoru čuvali od naroda te misliše. Zar ne znate koliko je vojnika pobijelo jer ne šele pucati po narodu? Zar ne čujete koliko artvih i ranjenih se prevozi u Trebinje i Herceg-Novi ?

Toliko članika JNA i vojnika nepustili su vojarnu jer nisu željeli postati zločinci. Na to i Vas poziva Vlada Republike Hrvatske. Zar nije i za Vas bolje lijepo izići kao čovjek. Vi i vojnici dobiti ćete osjeću, hrana, zajedno ćete razgovriti sa narodom koji ovdje žvi, dobiti ćete nevau sa put i možete kao pošten čovjek ići svojoj obitelji, svi do jednoga. Zar nije bolje da se o tome sa nasleđnim dogovorite kao čovjek? Ne vjerujem da Vam je draže proljevati krv i ubijati ove ljude koje dobro poznajete. Pred njih morate izići kao čovjek ili kao zločinac krvava savjesti. Idete svojoj kući i nastavite normalno živjeti, a tako i ovaj narod. Zašto prijetite vojskom koja će doći i proljevati krv ? Tko je ta vojska ? Zar su neki ljudi koji imaju svoje roditelje, braću, sestre, a možda i žene i djecu ? Zašto bi oni došli ovdje ubijati ljude, starce, djecu ? Ne vjerujem da su takvi ! Zar bi ste Vi to mogli dopustiti i ina toga stajati ? A ako počnete ubijati i paliti na Mljetu zar i Vi svi niste u opasnosti po život ? Zar mislite da se ne trebamo braniti, nego ćete Vi ubijati i paliti a narod samo gledati? Zar ste na to stvarno spremni na Mljetu ili bilo gdje? Neopuđe. Pa čime to možete opravdati i da što stvarno želite? Nvijek ste razgledali kao čovjek, zar Vi možete biti zločinac željan neudžne krvi? Kako možete i u ime koga time prijetiti?

Vjerujem da Vi niste takvi, zato Vam i pišem ovo pismo. Spreman sam doći i s Vama razgovarati kao sa čovjekom, ništa više, koji su u srcu kada pomislim da netko želi bestijalno ubijati ove ljude, paliti ova sela, krali ova djecu sa kojom se igraju i smijem. Zar netko može biti takav? Ovo je hrvatska zemlja i ljudi imaju pravo živjeti kako žele. Vi ste u sudjoj zemlji, nemate pravo nasrnuti nas svoje i ubijati nas. Nadam se da ste razuman čovjek, spreman na mirno rješenje.

Maranovići-Korita, 4.10.1991.

Istren pozdrav

Miljenko Babaić
/Miljenko Babaić/

Dostaviti: Mještani Korita-Saplunara, Vojarna Gruj, Rezervni sastav MUP-a u Koritima, Biskupiji Dubrovnik, Sredstvima Informiranja.

DON MILJENKO VRLO BRZO MU JE ODGOVORIO

Mljet je, uz Vis i Lastovo, bio jedno od glavnih uporišta Jugomornarice na Jadranu. Otok je bio suočen s više pomorskih blokada, a JNA se na njemu i dva spomenuta otoka zadržala sve do konca svibnja 1992. godine. Unatoč napetostima, nije došlo do oružanog sukoba i nije bilo poginulih. U tom vremenu Hrvatska vojska je stasala u ozbiljnu formaciju, a na otoku Mljetu čak je održana i svečana prisega. Naime 13. ožujka 1992. godine, u nazočnosti ministra obrane **Gojka Šuška** te ministra unutarnjih poslova **Ivana Jarnjaka**, **Satnija mornaričke pješadije Mljet** položila je svečanu prisegu. Točnije prisegu je položilo 185 njezinih pripadnika među kojima i don Miljenko Babaić koji je **okupljene vojnike tom prilikom blagoslovio**.

Sredinom 1992. godine, po odlasku JNA s Mljeta i dolasku mira na otok, don Miljenko „skinuo se“ iz vojske no ne zadugo jer put ga ubrzo vodi u **Župu dubrovačku**.

Otišao sam 1992. s Mljeta na mjesto župnika **u župu Mandaljena** kraj Dubrovnika. Bilo je to mjesec-dva nakon što je to područje oslobodila Hrvatska vojska. Ondje sam došao opet u kontakt s vojskom te sam **primljen u 163. dubrovačku brigadu kao vojni svećenik**. S vremenom sam postao **vojni kapelan cijelog Južnog bojišta**. Moja 1. bojna bila je smještena na Ivanici iznad Brgata prema Trebinju i Bosni i Hercegovini. Župnu kuću su mi stalno gađali i pogadali, pa bi mi to popravljali i tako u krug. Bio je to jak inat. Opasnost je trajala sve do „Oluje“, ali ja **nisam htio napuštati župu i župnu kuću** makar mi je biskup nudio da budem u sjemeništu ili u hotelu. Vojska se čudila što sam takav, a ja sam vidio da im moja prisutnost mnogo znači. S vojskom sam nerijetko bio na prvoj crti, nekada kada bi bile akcije i po desetak dana. Za to vrijeme nisam se spuštao u župu nego koliko sam i kako sam mogao pomogao na prvoj crti. **U napadnim djelovanjima bio sam vojnik kao i svi drugi.**

Razorena crkva svete Ane u Brgatu (Župa dubrovačka)

Bilo je to **razdoblje niza oslobodilačkih akcija i operacija** s ciljem oslobođenja juga Hrvatske koje su trajale do konca listopada 1992. godine. Don Miljenko u to je vrijeme često djelovao na prvoj crti, a na upit što bi naglasio kao najbitniji segment njegova djelovanja istaknuo je iduće:

*Pripreme za oslobađanje okupiranih područja vršene su ili ujutro rano ili poslijepodne. Išlo se u napadna djelovanja iz kojih se, nažalost, nisu živi vraćali svi hrvatski borovnici. Onda bi vojne službe i ja cijelu noć išli od bunkera do bunkera. Davao sam savjete vojnicima, ohrabrivao ih, upozoravao da poštuju međunarodna prava i naglašavao da je smisao njihove borbe slobodna Hrvatska. Tisuću puta sam rekao vojnicima: „**Mi smo napadnuti, ubijaju naše najbliže, pale naše domove, no mi ne ratujemo iz mržnje nego zato što ne damo na svoje.**“ Drugo što sam naglašavao: „**U borbi što se dogodi – dogodi se, ali ako se netko preda treba ga onemogućiti za borbu i dati mu vode i kruha.**“ Rekao sam im tisuću puta – kada bi vidio da netko zarobljenom čovjeku odsječe uho ili nešto slično **ja ću ga prvi metkom u čelo**, jer to se ne radi za Hrvatsku. Uz ovo, slavlje Božića s hrvatskim vojnicima na cijelom prostoru bojišta je neponovljivo. To ostaje.*

Sve je ratne Božiće don Miljenko proveo sa svojim suborcima

Da u toj borbi **nije gledao tko je koje nacije ili vjere** govori i činjenica da je don Miljenko svoj život izložio kako bi zaštitio lokalne Srbe koji su poštujući hrvatsku državu ostali živjeti u njoj.

*Kad sam došao u župu Mandaljena bilo je u njoj Hrvata raznih uvjerenja. Bilo je i onih koji su imali simpatije prema Srbiji, bilo je komunista, bilo je i onih koji su ostali sa Srbima i Crnogorcima kada su oni okupirali taj prostor, a **bilo je tu i Srba** koji su živjeli ondje prije rata i ostali po oslobođenju u svojim domovima. Neki su, nažalost, svoje „hrvatstvo“ htjeli dokazivati nasiljem prema tim ljudima, pa i zlostavljanjem. Ja sam to i poimence napisao u biskupiju tada i ja sam **uzeo svoje oružje i stao u obranu tih ljudi** te sam od nadležnih tijela tražio da ih zaštite. Ti Srbi su, dok se situacija nije smirila, noćili kod mene u župnoj kući i na tome su mi ostali zahvalni cijeli život i dan danas smo prijatelji. **Svakom čovjeku, slabijemu, ranjenomu, treba pomoći, bez obzira na narodnost.***

Sveta misa na prvoj crti

Osim teških bilo je u ratu i smiješnih događaja. U jednoj od zanimljivih situacija u kojima se našao tijekom niza akcija don Miljenko imao je „susret“ i s **generalom Jankom Bobetkom**, zapovjednikom Južnog bojišta. Evo kako evocira uspomenu na taj događaj:

*Zapovjednik 1. bojne Primorac morao je otići radi potreba na prvu crtu u borbu i u sobi gdje su bila sredstva veze **ostao sam jedino ja**. Imao sam pred sobom šifrnike u kojima su pisali kodni nazivi kada je u jednom trenutku stigao poziv Janka Bobetka kojeg je zanimalo dokle smo stigli u akciji. Odgovorio sam, predstavivši se šifrom kojom se predstavljao moj zapovjednik, no Bobetko je znao njegov glas i zbunio se. **Pitao me: „Koga sam ja to dobio?“**, na što sam mu odgovorio „**Svećenika!**“ Tada je rekao „Nisam tražio župni ured“ i poklopio slušalicu. Opet je zvao pa sam mu pojasnio o čemu se radi. Kasnije smo se tome smijali, ali u tim trenucima, kada ljudi na prvoj crti ginu i treba biti što efikasniji to i nije bilo tako smiješno.*

Ima li Boga na prvoj crti, pitanje je koje se nametnulo na kraju razgovora samo po sebi. Evo i don Miljenkovog odgovora:

*Ja mislim da itekako ima Boga na prvoj crti i da je ondje potreban jer **u svim životnim, pa i ratnim situacijama postoji snaga od Boga i strah Božji** da čovjek ostane čovjek i da ne postane životinja i da s druge strane vidi čovjeka makar mu on bio neprijatelj. Hrvatska je vodila pravedan i obrambeni rat s opravdanim razlozima. Ljudi su htjeli biti slobodni i normalno da su htjeli braniti svoj dom. U tim trenucima Bog pomaže podnijeti te duševne teške boli i nema sumnje da je Bog bio na prvoj crti i uz njega je bilo lakše. Moram na koncu naglasiti da **rat nije sjediti u crkvi i moliti krunicu i uza svu tu molitvu rat se na kraju dobiva oružjem** i bez oružane borbe na kraju ne bi dobili državu. **Krunica o vratu i na odori branitelja nije bila ukras.** To je znak neba i u to su bili uvjereni hrvatski branitelji bez obzira koliko su bili praktični vjernici. **U krunici su vidjeli prisutnost i pomoć Božju.** Jednako kao što roditelji, obitelji poginulih, nestalih u Domovinskom ratu nose fotografiju svojeg oca, sina, supruge, brata. To nije samo fotografija, plastika... nego istinska ljubav i povezanost.*

Ovaj tekst je dio novinarskoga projekta „Ima li Boga na prvoj crti? – katolički svećenici u Domovinskom ratu, objavljen u sklopu programa poticanja novinarske izvrsnosti u 2024. godini Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.

Borna Marinić [Edit profile](#)

Magistar sam povijesti. Radno iskustvo stjecao sam u Hrvatskom povijesnom muzeju i na Hrvatskoj radioteleviziji u emisiji TV Kalendar. Autor sam nekoliko knjiga i filmova na temu Domovinskog rata. Osnovao sam i uređujem Facebook stranicu Dogodilo se na današnji dan – Domovinski rat i portal Domovinskirat.hr. Također uređujem i vodim emisiju Domoljubne minute koja se svakog dana emitira na Hrvatskom katoličkom radiju te emisiju Sve za Hrvatsku i Novi valovi dobrote. Vlasnik sam obrta CroHis kojim promičem vrijednosti Domovinskog rata.

[Add Social Links](#)

[Settings](#)

Podijeli članak

OBJAVLJENO U [AKTUALNO](#), [HEROJI DOMOVINSKOG RATA](#), [VAŽNI DOGAĐAJI](#)

Important notice for administrators: The WordPress Popular Posts "classic" widget has been removed.

This widget has reached end-of-life as of version 7.0. Please go to **Appearance > Widgets > [Your Sidebar] > WordPress Popular Posts** for instructions on migrating your popular posts list to either the WordPress Popular Posts block or the wpp shortcode.